

FIȘA DISCIPLINEI

Studiul desenului III (C+LP)

Anul universitar 2026-2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	de Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	de Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Arte Vizuale
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Artă sacră
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Studiul desenului III (C+LP)				Codul disciplinei		OLR3013
2.2. Titularul activităților de curs					Conf.univ.dr. Claudia Cosmina Trif			
2.3. Titularul activităților de seminar					Asist.asoc.dr. Gabriel Ștefan Solomon			
2.4. Anul de studiu	2	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DS	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
3.5.1. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					5
3.5.2. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					16
3.5.3. Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					31
3.5.4. Tutoriat (consiliere profesională)					2
3.5.5. Examinări					2
3.5.6. Alte activități (ex. participare expoziții și alte evenimente artistice)					2
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				58	
3.8. Total ore pe semestru				100	
3.9. Numărul de credite				4	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	

6. Competențele specifice acumulate¹

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

Competențe profesionale/esențiale	- Proiectarea și realizarea cadrului general specific de documentare, informare, cercetare teologică și artistică plastică: culegerea, prelucrarea și analiza datelor care se vor regăsi în aplicarea practică, proces al realizării operei de artă plastică eclesială și conservării - restaurării acesteia - Identificarea, analiza, explicarea, implementarea și reprezentarea iconografică a subiectelor teologice și a elementelor de limbaj plastic (grafic și cromatic) folosite în elaborarea artefactelor și a imaginii vizuale - Soluționarea problemelor de ambientare a spațiilor plastice (abordarea compozițională, identificarea modalității de redare a subiectelor picturale în spațiile eclesiale sau civile); identificarea, analiza și descrierea factorilor ce acționează în timp asupra stării de conservare a obiectelor de artă din patrimoniul eclesial - Propunerea și soluționarea tuturor problemelor tehnice și tehnologice de transpunere a subiectului teoretic în spațiu plastic (asimilarea tehnicilor artistice tradiționale) - Investigarea asistată de laboratoare specializate a stării de conservare și diagnoza problemelor ce conduc la degradarea obiectelor de artă; stabilirea unor tratamente adecvate, soluționarea tuturor problemelor tehnice, metodologice și tehnologice de conservare - restaurare (implementarea și asimilarea tehnicilor specifice) în vederea salvării, conservării și restaurării acestora - Consiliere profesională și de integrare socială
Competențe transversale	- Aplicarea adecvată a principiilor, normelor și valorilor eticii profesionale definitorii pentru munca în sfera producerii operei de artă - Aplicarea eficientă a tehnicilor de relaționare în grup, asumarea rolurilor specifice în desfășurarea activităților artistice, în echipă - Identificarea și aplicarea eficientă a metodelor și tehnicilor adecvate de învățare continuă în domeniul artistic și al protejării patrimoniului, conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Dezvoltarea capacității de realizare a portretului compozițional bizantin prin însușirea principiilor fundamentale ale reprezentării formelor naturale, ale compoziției plastice și ale tipologiilor iconografice consacrate, cu aplicarea tehnicilor specifice stilului bizantin (claritate, simplitate, puritate) în realizarea portretelor Fecioarei Maria, Mântuitorului și a altor reprezentări iconografice tradiționale.
7.2 Obiectivele specifice	- Identificarea și aplicarea principiilor de construcție a portretelor bizantine, cu accent pe claritatea și simplitatea liniilor și formelor. - Exersarea diferitelor tipuri de compoziții plastice, de la forme naturale la reprezentări iconografice consacrate (Fecioara Maria, Mântuitorul, Maica Domnului Oranta). - Aplicarea tehnicilor de redare a figurii umane în diferite tipuri de portrete bizantine (Școala macedoneană, Școala cretană, Școala rusă). - Integrarea cunoștințelor de iconografie și tehnici artistice specifice în realizarea compozițiilor originale inspirate din stilul bizantin.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Forme naturale ca expresii plastice	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea	4 ore fizice
2. Complexitatea limbajului formelor și a spațiului în compoziția plastică.	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea	4 ore fizice
3. Icoana –portret compozițional bizantin	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea	4 ore fizice
4. Icoana –portret compozițional bizantin. Fecioara Maria	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea	4 ore fizice
5. Icoana –portret compozițional bizantin. Fecioara Maria. Tipuri iconografice	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea	4 ore fizice

6. Icoana –portret compozițional bizantin. Mântuitorul. Tipuri iconografice	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea	4 ore fizice
7. Icoana – portret compozițional bizantin. Maica Domnului. Oranta	Expunerea, vizualizarea și exemplificarea	4 ore fizice
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Studiu portret desen	Lucrări practice	4 ore fizice
2. Studiu figură bust	Lucrări practice	2 ore fizice
3. Studiu portret cu mâini. Portret bizantin	Lucrări practice	2 ore fizice
4. Studiu figură bust. Portret cu mâini – Școala macedoneană. Desen	Lucrări practice	2 ore fizice
5. Studiu figură bust. Portret cu mâini – Școala cretană. Desen	Lucrări practice	2 ore fizice
6. Studiu figură bust. Portret cu mâini – Școala rusă. Desen	Lucrări practice	2 ore fizice

Bibliografie

1. Dionisie din Furna, *Erminia picturii bizantine*, Ed. Sophia, București, 2000;
2. R. B. Hall, *Drawing lessons from Great Masters*, Ed. Watson, 1989;
3. Arnheim Rudolf, *Arta și percepția vizuală*, Ed. Meridiane, București, 1979;
4. CAVARNOS, Constantine, *Ghid de iconografie bizantină*, Ed. Sophia, București, 2005.
5. Uspensky, L., Lossky, V. *Călăuziri în lumea icoanei*, Ed. Sophia, București, 2003.
6. SENDLER, Egon, *Icoanele bizantine ale Maicii Domnului*, Ed. Sophia, București, 2008.
7. I. D. Ștefănescu, *Iconografia artei bizantine și a picturii medievale românești*, Ed. Meridiane, București, 1973;
8. Gheorghe Ghițescu, *Antropologie artistică*, vol. I, II, Ed. Meridiane, București, 1962;

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Studiile de caz și lucrările practice se efectuează conform principiilor elaborării de lucrări de artă și rigorilor iconografiei ortodoxe.

10. Evaluare

Pentru a putea participa la evaluarea finală, studentul trebuie să îndeplinească cerințele de prezență la activitățile didactice, conform proporției stabilite de Consiliul Facultății.

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Evaluarea va reflecta calitatea artistică, originalitatea, corectitudinea tehnică și respectarea canoanelor în lucrările expuse.	Evaluare în cadrul unei expoziții semestriale sau al unui eveniment organizat special.	50%
	Evaluarea va verifica aplicarea corectă a cunoștințelor tehnice și a principiilor iconografice în cadrul unei lucrări practice.	Probă practică de examen cu durată de 1 oră	20%
10.5 Seminar/laborator	Evaluarea va lua în considerare implicarea constantă, progresul tehnic și artistic, precum și	Evaluare cumulativă pe parcursul semestrului, incluzând prezența, participarea activă,	30%

	respectarea cerințelor metodologice.	temele realizate și progresul artistic.	
10.6 Standard minim de performanță			
Pentru promovarea examenului, studentul trebuie să îndeplinească următoarele criterii minime: • Panotare: Prezentarea în cadrul panotării a cel puțin unei lucrări reprezentative care să îndeplinească cerințele tehnice și artistice stabilite. • Examen final: Obținerea unei note de minimum 5 (cinci) la proba practică. • Activitate continuă: Demonstrarea progresului artistic prin participarea constantă la activitățile practice și îndeplinirea cerințelor stabilite de cadrul didactic			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

Nu se aplică

Data completării:

20.06.2026

Semnătura titularului de curs

Conf.Univ.Dr. Claudia-Cosmina Trif

Semnătura titularului de seminar

Asist.asoc.dr. Gabriel Solomon

Data avizării în departament:

20.07.2026

Semnătura directorului de departament

